

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság 2018. évi közhasznú tevékenysége – tartalmi összefoglaló

1. A pénzügyi helyzet áttekintése

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság 2018. évben stabil költségvetési keretek között kezdte meg működését.

A feladatellátás pénzügyi fedezete részben a központi költségvetési támogatás, részben a MAB saját bevétele volt. A központi költségvetési támogatás és a saját bevételek aránya 72-28% volt (2017-ben 76-24%).

A MAB számára biztosított 2018. évi központi költségvetési támogatás 200 millió Ft volt, továbbá 2017. évről 20 millió Ft költségvetési támogatási összeg felhasználása áthúzódott 2018. évre. A 2018-as évet 66,581 millió Ft nyereséggel zárát a MAB.

Az egyes ügýtípusokhoz tartozó bírálati feladatokra a MAB által fizetett szakértői tiszteletdíjak a korábbi évekhez képest nem emelkedtek. A szakbizottsági tagok eseti tiszteletdíjban részesültek a 2018. év végén.

2. A szakmai tevékenység áttekintése

2018. március 14-én jelent meg a Magyar Közlönyben a MAB Testület tagjainak hatéves ciklusra, 2024. február 29-ig szóló kinevezésére vonatkozó miniszterelnöki határozat. Az új Testület alakuló ülésére 2018. március 29-én került sor

A MAB szakmai tevékenységének számszerű adatait az alábbi táblázat összegzi1.

2018. évben határozattal lezárt ügyek	
Ügýtípus	Ügyek száma
Felsőoktatási szakképzési szaklétesítés	-
Felsőoktatási szakképzés indítás	7
Alapszak létesítés	3
Alapszak indítás	49
Mesterszak létesítés	18
Mesterszak indítás	64
Doktori iskola működés és létesítés	57
Egyetemi tanári pályázat	145
Intézményakkreditáció (+kar)	
Szakakkreditáció (intézményakkreditáció keretében)	-
Párhuzamos programakkreditáció	40

Intézmény (+kar) monitoreljárás	5
Szakmonitor (alapszak, mesterszak, osztatlan szak)	1
Felülvizsgálati ügyek	18

a.) Intézményakkreditáció

A MAB Testülete 2017 tavaszán újította meg az ESG 2015 (European Standards and Guidelines) szerint új intézmény-akkreditációs eljárását. Az új típusú önértékelési szempontrendszer szerint a 2017-ben végzett pilot eljárások eredményei alapján 2018 év elején megkezdődött az akkreditációs szempontrendszer felülvizsgálata. Ennek eredményeként került sor az Önértékelési útmutató pontosítására és 2018. február 23-án elfogadására.

A felsőoktatási minőségértékelés és -fejlesztés egyes kérdéseiről szóló 19/2012. (II. 22.) Kormányrendelet módosítása értelmében az intézményi akkreditációs eljárás díját 2018. március 1-jétől az azt kezdeményező felsőoktatási intézmény az eljárást lefolytató minőségbiztosítási szervezetnek (20.§ (2) bekezdés) fizeti meg. Az intézményi akkreditációs díjszabásról már a MAB új Testülete döntött 2018. márciusban. A díjfizetéssel egyidejűleg a MAB a kialakult nemzetközi gyakorlatnak megfelelően, a felsőoktatási intézménnyel akkreditációs szerződéseket kötött. Ebben kerültek rögzítésre az intézmények - megrendelő és értékelő-szolgáltató - feladatai, jogai és kötelezettségei, valamint a teljesítési határidők és az eljárás díja. A Testület 2018. év elején a 2018. és 2019. évi intézményakkreditációs eljárásrendet is elfogadta, megjelölve az eljárásra jelentkezés, továbbá az önértékelés benyújtásának határidejét, és a látogatási eljárás időszakát.

Ennek alapján 2018-ban öt hitéleti képzést folytató intézmény (Pécsi Hittudományi Főiskola, Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Győri Hittudományi Főiskola, Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola, Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola), továbbá öt felsőoktatási intézmény (EDUTUS Egyetem, Budapesti Corvinus Egyetem, Gábor Dénes Főiskola, Óbudai Egyetem, Nyíregyházi Egyetem) kezdeményezte az akkreditációs eljárás lefolytatását.

2018 év végével a 2020. évi akkreditációs eljárásrend és az intézmény-akkreditáció eljárási díjai is elfogadásra kerültek, annak érdekében, hogy az intézmények fel tudjanak készülni az eljárásokra.

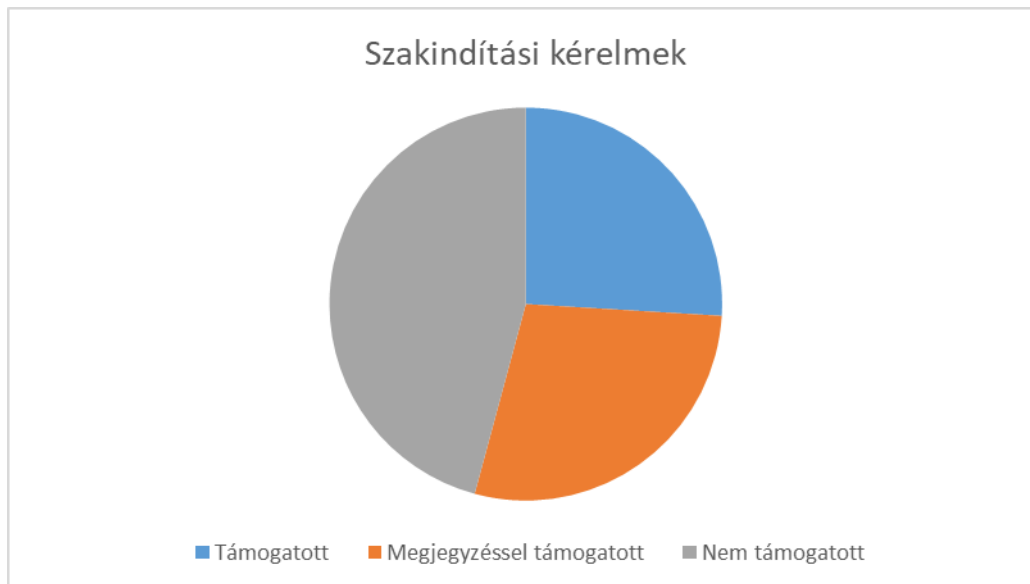
b.) Szaklétesítési eljárás

2018-ban a MAB által támogatott szaklétesítések					
Ssz.	Intézmény kódja	Képzési szint	Szaknév	Határozatszám	MAB-kód
1.	WJLF	Bs	teológus-lelképásztori munkatárs	2018/1/VII/1	Bk188
2.	BCE	Ms	nemzetközi adózás	2018/1/VII/6	Mk603
3.	KRE	Ms	terminológia	2018/2/VIII/6	Mk607
4.	METU	Ms	belsőépítész tervező művész	2018/2/VIII/8	Mk612
5.	SRTA	Ms	egyházi/felekezeti közösség-szervező	2018/7/VII/8	Mk619
6.	SZIE	Ms	Joint MSc in Sustainability in Agriculture, Food Production and Food Technology in the Danube Region (Fenntartható mezőgazdaság, élelmiszertermelés és - technológia a Duna régióban)	2018/7/VII/9	Mki613kzk
7.	SZFE	Ms	DocNomads dokumentumfilm-rendező művész	2018/7/VII/10	Mki616kzk
8.	SZFE	Ms	Viewfinder filmoperatőr művész	2018/7/VII/11	Mki617kzk
9.	SZFE	Ms	PuppeTry bábművész	2018/7/VII/12	Mki618kzk
10.	SZTE	Ms	geoinformatikus	2018/8/IV/16	Mk615
2018-ban a MAB által nem támogatott szaklétesítések					
Ssz.	Intézmény kódja	Képzési szint	Szaknév	Határozatszám	MAB-kód
1.	NKE	Bs	tűzvédelmi mérnöki	2018/9/IV/1	Bk190
2.	ME	Ms	alapanyag-gyártási folyamatmérnöki	2018/6/VI/5	Mk614
3.	MKE	Ms	képzőművész	2018/2/VIII/7	Mki610
4.	DE	Ms	szociális ismeretek tanár	2018/2/VIII/5	MkT611
5.	MKE	Bs	képzőművészet (angol nyelven)	2018/2/VIII/1	Bki189
6.	PTE	Ms	hangművész	2018/1/VII/8	Mk608

c) Szakindítási eljárások

A szakindítási eljárásokban jelentős változást hozott az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény, az Ákr. hatálybalépése. A jogszabály a felsőoktatási szakigazgatási ügyekben a teljes ügyintézési határidőt 5 hónapban maximálta. Az 5 hónapos határidő a MAB 90 napos bírálati időszakát és a felülvizsgálati időszakot is magába foglalja. Az Ákr. általános rendelkezései alapján mindezek mellett a hiánypótlási eljárás, annak teljesítése nem szünetelteti az eljárást, az eljárási határidő folyamatos. Mindezek együttesen a MAB szakértői eljárási idejét csökkentették, hiszen az eljárási cselekmények időtartamával csökkent a 90 napos határidő.

link

d) Párhuzamos programakkreditáció monitor eljárásai

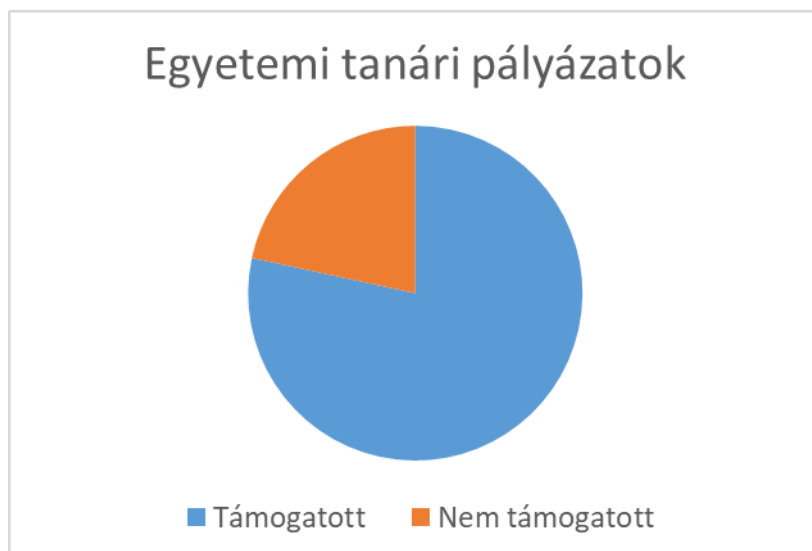
Az egészségügyi, sporttudományi, gazdaságtudományi, gazdálkodás- és szervezéstudományi képzések párhuzamos programakkreditációs eljárásainak monitorvizsgálataiban 41 határozat született. Voltak olyan képzések, amelyeknek az akkreditációja megvonásra került a monitor eljárás alapján.

Az intézmények több alkalommal fordultak a MAB-hoz azzal a kérdéssel, hogy várhatók-e és mikor új szakakkreditációs eljárások, mert szakjaik lejárt akkreditációját szeretnék megújítani. A MAB az intézményeknek jelezte, hogy a párhuzamos programakkreditáció nem a MAB saját eljárása, hanem azt a felsőoktatási minőségértékelés és -fejlesztés egyes kérdéseiről szóló 19/2012. (II. 22.) Korm. rendelet alapján a miniszter felkérésére végzi el.

2018-ban a MAB által támogatott párhuzamos programakkreditációs monitor eljárások						
Ssz.	Intézmény kódja	Képzési szint	Szaknév	Határozatszám	MAB-kód	Hatály Tájékoztató
1.	SE	Bs	ápolás és betegellátás (ápoló szakirány)	2018/11/IX/7	P15/3monit	
2.	BGE	Ms	pénzügy	2018/5/VIII/2/9	P21/20monit	2019.12.31
3.	PTE	Bs	egészségügyi szervező	2018/5/VIII/1/1	P15/31monit	
4.	SOE	Ms	regionális és környezeti gazdaságtan (megjegyzéses támogatást követő intézményi intézkedés)	2018/9/VIII/1/3	P18/46monit	2019.06.30
5.	PTE	Bs	ápolás és betegellátás (ápoló szakirány)	2018/11/IX/6	P15/2monit	
6.	SOE	Ms	közzgazdálkodás és közpolitika (megjegyzéses támogatást követő intézményi intézkedés)	2018/9/VIII/1/2	P17/18monit	2019.06.30
7.	BGE	Bs	üzleti szakoktató	2018/5/VIII/2/7	P19/31monit	2019.12.31
8.	BGE	Bs	turizmus-vendéglátás	2018/5/VIII/2/6	P19/19monit	
9.	BGE	Bs	pénzügy és számvitel	2018/5/VIII/2/5	P21/2monit	
10.	SZTE	Ms	nemzetközi gazdaság és gazdálkodás	2018/2/VI/10/2	P20/22monit	
11.	TPF	Bs	nemzetközi gazdálkodás	2018/9/VIII/3/1	P20/4monit	2021.01.31
12.	ME	Bs	orvosi laboratóriumi és képkalkotó diagnosztikai analitikus	2018/11/IX/5	P15/36monit	
13.	SZTE	Bs	egészségügyi gondozás és prevenció (védőnő szakirány)	2018/11/IX/12	P15/28monit	
14.	PTE	Bs	Ápolás és betegellátás alapképzési szak (szülésznő szakirány) - újra elkészített monitorvizsgálati beszámoló véleményezése	2018/7/V/3/2	P15/18	
15.	BGE	Bs	kereskedelem és marketing	2018/5/VIII/2/3	P19/2monit	
16.	ME	Bs	egészségügyi gondozás és prevenció (védőnő szakirány)	2018/11/IX/4	P15/25monit	
17.	SZTE	Bs	ápolás és betegellátás (gyógytornász-fizioterapeuta szakirány)	2018/11/IX/11	P15/13monit	
18.	PTE	Bs	Ápolás és betegellátás alapképzési szak (mentőtiszt szakirány) - újra elkészített monitorvizsgálati beszámoló véleményezése	2018/7/V/3/1	P15/15	
19.	BGE	Bs	gazdálkodási és menedzsment	2018/5/VIII/2/2	P18/12monit	
20.	DE	Bs	orvosi laboratóriumi és képkalkotó diagnosztikai analitikus alapképzési szak	2018/11/IX/3	P15/35monit	
21.	SZTE	Bs	ápolás és betegellátás (ápoló szakirány)	2018/11/IX/10	P15/6monit	
2018-ban a MAB által megjegyzéssel támogatott párhuzamos programakkreditációs monitor eljárások						
22.	ELTE	Bs	rekreációs szervezés és egészségfejlesztés	2018/5/VIII/3/1	P16/4monit	
23.	DE	Bs	egészségügyi gondozás és prevenció (védőnő szakirány)	2018/11/IX/2	P15/24monit	
24.	SE	Bs	egészségügyi gondozás és prevenció (védőnő szakirány)	2018/11/IX/9	P15/27monit	
25.	SE	Bs	egészségügyi szervező	2018/5/VIII/1/3	P15/32monit	
26.	DE	Bs	ápolás és betegellátás (ápoló szakirány)	2018/11/IX/1	P15/1monit	
27.	SE	Bs	ápolás és betegellátás (gyógytornász-fizioterapeuta szakirány)	2018/11/IX/8	P15/12monit	
28.	BGE	Ms	turizmus- menedzsment	2018/5/VIII/2/10	P19/49monit	2019.12.31
29.	SE	Bs	ápolás és betegellátás (szülésznő szakirány)	2018/5/VIII/1/2	P15/19monit	
30.	MFE	Ms	nemzetközi gazdaság és gazdálkodás	2018/2/VI/10/5	P20/24monit	
31.	MFE	Bs	nemzetközi gazdálkodás	2018/2/VI/10/4	P20/12monit	
32.	PE	Ms	közzgazdasági elemző (megjegyzéses támogatást követő intézményi intézkedés)	2018/9/VIII/1/1	P17/24monit	2018.12.31
33.	TPF	Bs	nemzetközi gazdálkodás	2018/2/VI/10/3	P20/4monit	2018.10.26
34.	PE	Ms	közzgazdasági elemző (megjegyzéses támogatást követő intézményi intézkedés)	2018/9/VIII/1/1	P17/24monit	
35.	ME	Ms	nemzetközi gazdaság és gazdálkodás	2018/2/VI/10/1	P20/18monit	
36.	WSUF	Bs	emberi erőforrások (megjegyzéses támogatást követő intézményi intézkedés)	2018/9/VIII/1/4	P18/8monit	2018.12.31
2018-ban a MAB által nem támogatott párhuzamos programakkreditációs monitor eljárások						
37.	TPF	Bs	pénzügy és számvitel	2018/9/VIII/3	P21/15	2018.08.31
2018-ban a MAB által visszavont támogatású párhuzamos programakkreditációs monitor eljárások						
38.	BGE	Ms	marketing	2018/5/VIII/2/8	P19/40monit	2019.12.31
39.	BGE	Bs	nemzetközi gazdálkodás	2018/5/VIII/2/4	P20/6monit	2019.12.31
40.	BGE	Bs	emberi erőforrások	2018/5/VIII/2/1	P18/2monit	2019.12.31
41.	BME	Ms	nemzetközi gazdaság és gazdálkodás	2018/5/VIII/2/11	P20/16monit	2018.12.31

e) Egyetemi tanári pályázatok véleményezése

A MAB Titkárság szakreferensei által előkészített, s a szakbizottságok által a MAB saját általános, valamint tudományos kritériumrendszere (1. felsőoktatási tevékenység, 2. tudományos tevékenység) alapján lefolytatott szakmai értékelést követően az Egyetemi Tanári és Doktori Kollégium részletesen tárgyalta a FOIk által benyújtott egyetemi tanári pályázatokat. A Testület 116 támogató és 32 nem támogató határozatot hozott.

Az egyetemi tanári pályázatok értékelési időszaka rövid időközökkel, szinte folyamatos volt. Annak érdekében, hogy a munkaszervezés kiegyensúlyozottabb legyen a Testület 2018-ban elfogadta, hogy a MAB 2019- szeptember 1-től március 31-ig fogad be egyetemi tanári pályázatot. Ez az időszak továbbra is lehetőséget biztosít az intézményeknek, arra, hogy az állami kinevezési eljáráshoz jelöltjeiket kinevezésre felterjesszék, és a hagyományos szeptember 1-ei hatállyal a kinevezések megtörténjenek.

f) Doktori iskolák (DI)

A működő doktori iskolák értékelése a doktori adatbázis alapján mindkét eljárási szakaszban (tavaszi, őszi értékelési időszak) lezajlott. A Testület 51 esetben hozott támogató határozatot doktori iskola működését érintően, s öt esetben kellett az elutasítás mellett döntenie.

Az ENQA értékelésében megfogalmazott ajánlásra - ki kell dolgozni és be kell vezetni a doktori iskolák, látogatással egybekötött akkreditációjának új rendszerét - figyelemmel 2018 tavaszán a MAB Titkárság ezzel megbízott munkacsoportja megkezdte a DI-k korszerű ESG 2015 kompatibilis szempontrendszerének kialakítását. A Testület jóváhagyta a kapcsolódó munkatervet és elfogadta, hogy a féléves értékelési rend szerint 2019 tavaszán folytat le utoljára a régi rendszer szerinti eljárást.

A doktori iskolák létesítésére és működő doktori iskolák értékelésére vonatkozó akkreditációs szempontrendszer a Jogi Bizottság kezdeményezése nyomán olyan mértékben alakult át, hogy az életkorra vonatkozó követelmények helyett az életkorra vonatkozó magasabb jogszabályi hivatkozás (Nemzeti felsőoktatási törvény, Doktori rendelet) került rögzítésre. Ez 2019 márciusától lép hatályba.

g.) Működési engedélyek felülvizsgálatához kapcsolódó MAB feladatok

Az Oktatási Hivatal 2018-ban működési engedélyek felülvizsgálatának keretében kilenc alkalommal kérte fel a MAB-ot összefoglaló szakértői vélemény megadására. Az indított eljárások a szakfelelősök szakindítási személyi akkreditációs követelmények szerint történő vizsgálatai kivételével lezárultak. *A 9 intézmény esetében közel 300 szakfelelős vizsgálatát indította el a Titkárság, ami legalább 600 bírálói felkérést jelentett.*

3. A MAB jelenléte egyéb szervezetekben

A vonatkozó jogszabályi változásnak köszönhetően a MAB 2018-ban a *Duális Képzési Tanács*ba egy testületi tagot delegálhatott. A MAB jelenléte azért fontos ebben a szervezetben, mert a felsőoktatási intézmények duális szakindításaival szemben semmiféle MAB akkreditációs követelmény nem teljesül, miközben ezek a duális szakok ugyanúgy az intézményi képzési portfólió részei, mint a nem duális szakok. A MAB Duális Képzési Tanácsban való jelenléte az első lépcsőfok a duális képzések minőségbiztosítási szempontok szerint történő értékelési folyamatának kialakításában.

Az Magyar Tudományos Művek Tára MTA által vezetett Tudományos Tanácsának továbbra is tagja a Testület 3 tagja.

A MAB továbbra is jelen van európai és nemzetközi szervezetekben (ENQA, CEENQA és INQAAHE).

4. Külső értékelők

4. a. ENQA akkreditáció

2018. május 2. és 4. között került sor a MAB European Association for Quality Assurance (ENQA) tagságának megújításához szükséges akkreditációs eljárásban az ENQA által felkért látogatóbizottsági meghallgatásokra. A személyes látogatás során végzett vizsgálat a MAB 2018 januárjában benyújtott 80. oldalas önértékelésen alapult. A látogató bizottság örömmel fogadta, hogy a MAB munkájában új szemléletű, a FOIk minőségbiztosítási tevékenységét értékelő szerepét szeretné erősíteni, és további működésében, eljárásaiban az ESG 2015 elvárásainak való megfelelést tekinti alapnak. Az ENQA Board 2018. szeptember 13-i ülésén a MAB tagságának öt éves megújításáról döntött, s ezt az ENQA 2018 októberében tartott Közgyűlése (Asztana, Kazahsztán) megerősítette.

4. b. NCFMEA akkreditációs eljárás

Az Egyesült Államok részéről 2018. december 10-én érkezett meg a hivatalos tájékoztató Horváth Zita helyettes államtitkár asszony részére, hogy a *National Committee on Foreign Medical Education and Accreditation (NCFMEA)* a MAB által a magyarországi orvosképző egyetemek akkreditációja során alkalmazott standardok és folyamatok megfelelnek az USA-ban az orvosképző egyetemek akkreditációja során alkalmazottaknak. Tájékoztatás alapján két éven belül hazánkban külön jelentésben kell számot adnia az elismerés megtartásához a következő két területet érintően:

- a hazai standardok vagy szabályozók, amelyek biztosítják, hogy az oktatási program céljait az orvosképző egyetem oktatói kara határozza meg, továbbá, hogy
- ezek a célok szolgálnak vezérelvként a tantervi tartalmak létrehozásához, és ezek szolgálnak alapul az oktatási program eredményességének értékeléséhez.

Az eredményes akkreditációs eljárásban részt vett valamennyi orvosképző egyetem, a MAB Orvosi Szakbizottsága és Titkársága, valamint a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciájának akkori alelnöke.

5. A feladatok és feltételek egyensúlyának kérdése

A MAB munkaterhelése 2018-ban is jelentős volt, a feladatellátás személyi háttere 2017. évhez képest változott. A titkárságon a 2018. december 31-i állapot szerint 18 fő dolgozott, a teljes munkaidőre vetített létszám 15,1 fő volt. A Titkársági munkavállalók között jelentősen növekedett a felsőoktatási intézményi tapasztalattal rendelkező munkavállalók száma. A Titkárság dolgozóinak bére 2018-ban átlagosan emelkedett.

Az ellátandó ügyek száma, összetettsége jelentősen növekedett, mely további humánkapacitás növelést indokol.

Összefoglalóan megállapítható, hogy a MAB szakmailag és pénzügyileg is eredményes évet zárt 2018-ban. A MAB szakmai munkájának folyamatos javítása, a Titkárság munkatársainak továbbképzése, az erőforrások fejlesztése és bővítési lehetőségeinek felkutatása, valamint a gazdálkodás stabilizálása megbízható kiindulópontként szolgál a 2019-2024 évi stratégiában megjelölt célok megvalósításához.

Budapest, 2019. március 31.

Csépe Valéria
a MAB elnöke